

Langs Memory Lane

**Het blijkt niet eenvoudig ze bij elkaar te brengen:
drie advocaten die in 1952 zijn beëdigd en net als
de Orde dit jaar hun 50-jarig jubileum vieren.
Druk, druk, druk. Maar uiteindelijk lukt het een
datum te prikken. Een rondetafelgesprek.**

De temperatuur meet om elf uur s'ochtends ruim dertig graden Celsius, maar de heren verschijnen keurig in jasje-dasje. Vanwege de extreme warmte gaan de dassen af, maar voor de foto wordt alles weer netjes gestrikt. Spiegeltje van de fotograaf erbij om te kijken of de das en het haar goed zitten. Voor de drie geldt: altijd een heer.

Mrs. S.M. Vonk (73 jaar), F.M. Oberman (75) en Th. L. van der Veen (82) zijn de gespreksdeelnemers. Alle drie beëdigd in het jaar van de oprichting van de Orde, en alle drie nog actief in de juridische dienstverlening. De senior, de in Zutphen gevestigde Van der Veen, spant de kroon. Hij zit energiek in allerlei besturen, schrijft artikelen voor diverse bladen en wil de 'arrogantie van de macht' in rechte nog wel eens een lesje lezen. Zoals onlangs in een Mulder-zaak, toen de officier van justitie een procesmachtiging van hem eiste. Volstrekt ten onrechte, meende Van der Veen. Hij kreeg gelijk. Door de twee anderen wordt Van der Veen na een stroom van anekdotes tot 'klokkenluider van Zutphen' benoemd.

De tweede gesprekspartner, mr. Vonk, verleent nog hand- en spandiensten aan vroegere cliënten, vrienden en kennissen, maar procedeert niet meer. Wel bleef hij altijd advocaat. 'Ik volg af en toe nog een cursus, en ik lees graag het Advocatenblad. Binnenkort houd ik ook daar mee op. Op 23 december hoop ik mij te laten uitschrijven, ik sta dan precies vijftig jaar ingeschreven.'

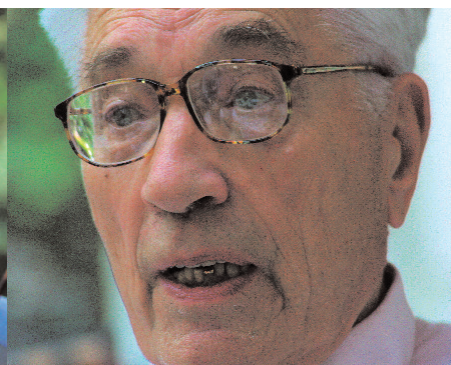
Mr. Oberman, de derde gespreksdeelnemer, pleit ook niet meer, maar is nog altijd actief als adviseur bij het Heerenveense advocatenkantoor van zijn schoonzoon. De rol in de luwte bevalt hem zichtbaar.

Mr. S.M. Vonk

Mr. F.M. Oberman

Mr. Th. L. van der Veen

Na enig praten blijken ze elkaar te kennen. Niet persoonlijk, maar uit gevoerde rechtszaken of schriftelijke producties. Grote bekendheid geniet de periodieke smartegeld-uitgave ‘Verkeersrecht’ van Van der Veen, de eerste verzamelde jurisprudentie over dit onderwerp. Van der Veen begon ermee eind jaren vijftig, en ging ermee door tot eind jaren tachtig. Met een schemerlamp in de hand zocht hij in de ‘Napoleontische archieven’ van de rechtbanken naar relevante rechtszaken. Die hadden alleen een jaartal en een rolnummer, en werden niet op onderwerp bewaard.

Vonk schreef een boek over huurrecht, en was als advocaat betrokken bij de beroemde Grundig-arresten uit de jaren vijftig. Televisietoestellen werden buiten de officiële importeur om in Duitsland aangeschaft, en veel goedkoper in Nederland verkocht. Vonk won een van de eerste kort gedingen, en kreeg als gevolg daarvan handelaren uit het hele land als cliënt.

Oberman was jarenlang medewerker van het Advocatenblad, en schreef in die hoedanigheid diverse artikelen. Ook zat hij tien jaar in de Amsterdamse Raad van Discipline. ‘Ik heb veel nare dingen in ons beroep gezien. En ik weet nog dat ik vaak dacht: dat had mij zelf ook kunnen overkomen.’

‘Een goede verstandhouding tussen advocaten is in het belang van beide partijen’

Harder

Gevraagd naar verschillen tussen de advocatuur van toen en nu, denken ze alledrie dat de juridische wereld harder is geworden. ‘Vroeger kwamen de advocaten in mijn arrondissement na afloop van de rolzitting even bij elkaar voor een kop koffie. Er werden allerlei zaken geregeld. Het was gezellig. Dat soort bijeenkomsten voorkwam dat allerlei geschillen om redenen van prestige voor de rechtbank werden uitgevochten. Nu zijn veel zittingen een papieren aangelegenheid geworden, en ontmoet men elkaar veel minder. Dat is jammer. Een goede verstandhouding tussen advocaten is in het belang van beide partijen,’ aldus Oberman.

Vonk vertelt over een beginnersfout die hij ooit maakte. De advocaat van de wederpartij attendeerde hem daar op. ‘Ik weet niet of dat nu nog zou gebeuren. Het is allemaal zoveel commerciëler, minder hoffelijk geworden. Overigens zit hier natuurlijk wel een ethisch probleem: in hoeverre mag de advocaat van de ene partij de andere helpen? In dit geval: het was een aperte fout, het steuntje in de rug was hier niet problematisch.’

Ze hebben zich altijd goed vertegenwoordigd gevoeld door de Orde, zowel einzalgängers Vonk en Van der Veen, als compagnon Oberman, werkzaam bij een middelgroot Haarlems kantoor. Vonk heeft wel eens met de Orde te maken gehad, omdat hij volgens een cliënt teveel gedeclareerd zou hebben. Onderzoek door een chef de bureau van een ander groot advocatenkantoor wees uit dat daar geen sprake van was.

Toch was hij geraakt. ‘Ik heb altijd een enorme hekel gehad aan het declareren bij particulieren. Je had een band opgebouwd, en

‘Ik heb altijd een enorme hekel gehad aan het declareren bij particulieren’

dan kwam de rekening. Veel particulieren voelden zich dan toch genomen, omdat ze vaak geen flauw benul hadden van de tijd die je aan hun zaak had besteed. Daarom is het goed dat tegenwoordig de bestede tijd direct bij de declaratie wordt verantwoord. Bij particuliere cliënten ben je soms meer betrokken, maar ze vragen naar verhouding ook meer tijd dan zakelijke relaties.’

Zoutzuur

Van der Veen, de deskundige op het gebied van letselschade, liep een keer écht op het randje met de regels van de Orde. Hij las in de krant over een kind van vier dat uit een buitenkraantje had gedronken bij een fabriek. In plaats van water kwam er zoutzuur uit. Een waarschuwingsbordje was natuurlijk niet aan het jonge kind besteed. Die overleefde het incident, zij het na tal van spectaculaire operaties die de aandacht van de pers trokken.

Van der Veen benaderde na de perspublicaties de moeder van het kind met de vraag of de mogelijkheid van schadevergoeding wel was onderzocht. Het actief werven van cliënten was (en is) in strijd met de ereregels van de Orde.

Echter: Van der Veen had zijn bijstand kosteloos aan de moeder aangeboden. De rekening werd uiteindelijk door de WA-assuradeur voldaan. Zijn collega’s zijn na enige discussie eensgezind: moet kunnen. Oberman: ‘Van der Veen was specialist op een destijds vrijwel onontgonnen terrein. Als je dan zoiets in de krant leest, moet je als advocaat in actie kunnen komen.’

L.W.M. Wopereis, Orde-redacteur